برنجی سنه — عدد ۳۱۸ · صالی · ۱۵ شعبان ۳۲۷ و ۱۸ اغستوس ۱۳۲۵

تقویم وقایع

مرجعی : باب عالیده مطبوعات داخلیه ادارەسیدر .

مطبعەسی : صغوق چشمەده کائن دائرۀ مخصوصەدر .

تاریخ تأسیسی ۱۲٤۷ · تکرار احداثی تاریخی ۱۳۲٦

درسعادت وممالك عثمانیه ایچون سنەلکی پوسته اجرتیله برابر ۱۸۰ ، التی آیلغی ۹۰ غروشدر .

ممالك اجنبیه ایچون سنەلکی ٤۰ فرانقدر .

دولت علیۀ عثمانیەنك جریدۀ رسمیەسیدر .

نسخەسی ۱۰ پارەیەدر · یومی نشر اولنور · نسخەسی ۱۰ پارەیەدر

توجیهات

ملکیه

طرابلس غرب والی وقوماندانلغنه قوصوه والیسی حسنی پاشا حضرتلری .

قوصوه ولایتی والیلکنه بك اوغلی متصرفلغندن مستعفی مظهر بك افندی

بك اوغلی متصرفلق وکالتنه پولیس مجلسی رئیس سابقی ممتاز بك .

اطەلر قضاسی قائممقاملغنه یوزباشی اسماعیل جانبولاد بك تعیین بیورلمشدر .

مجلس مبعوثانك ضبط جریدەسیدر

یوز یکرمی طقوزنجی اجتماع

صالی — ۲۸ تموز سنه ۳۲۵

[مابعد]

امراه افندی — افندم بونلر کچن سنه موجود اولانلر .

اسماعیل بك — بتون مفرداتی وار بوراده تقسیم اولنمش .

شکری افندی — افندم بو جدول معمول بەدکلمی ؟ بز بونلری بورادن چیقاردق . (کورلتی) .

امراه افندی — افندم تکلیف ایدییورم فصل فصل مذاکرەسنه کچەلم اوراده ایضاحات ویریرم . نزدده فضله کوررسه‌کز تنقیص ایدرز . مرکزدن باشلارز .

حمدی بك (پروزه) — وقت کچیرمیەلم بو بودجەیی هیچ قبول ایتمیز . (کورلتی)

امراه افندی — افندم فصل فصل مذاکرەیه باشلایەلم . بودجه اویله مذاکره ایدیلور . مادەیی اوقورز . فضله کوردیککز طرفی تنقیص ایدرز . (کورلتی) (خیر خیر صدالری .) بری طرفه ضم ایدرز بویله اولور افندم .

صدقی بك — آیدین ولایتنه هیچ برپاره ضم ایدلمامش .

نائل بك — آیدین ولایتنه هیچ برپاره ضم ایدلمدیکنی سز نرەدن بولیورسکز . بوسنەلك ضم اولنان پاره التی میلیون غروش دیمدمی ؟ بوراده یکون اولەرق ، طوبدن اولەرق طورییور افندم . ایشته ٥,۹٦٥,٤٤۳ مکاتب ابتدائیەیه ضم اولنان ، بوهیچ بر یره تقسیم اولنمامشدر . صرفنه مأذونیت استحصال ایدلدکدن صکره هرولایتك احتیاج قطعیسی اوزرینه یاپاجغز اولجەده عرض ایتمشدم .

رئیس — برساعت تنفس افندم .

ایکنجی جلسه

امراه افندی — مجلسك بودجەسنه عائد برشی عرض ایدەجکم . خدمەلره عائد . انلره ۲٥۰ غروش ویرەلم (پك اعلا صدالری)

دوقتور عارف عصمت بك — تکامل وتعالی آنی اولەمز . معارف شمدی‌یه قدر بودجه تنظیم ایتمامش . دها هنوز ایلك دفعه بودجه تنظیم ایدیور . بو بودجەده از چوق قصورلره تصادف اولنمق طبیعیدر . قصورلردن برقاچی بندەکزك دائرۀ انتخابیەمه عائد اولمق حسبیله عرض ایتمك ایسترم . مثلا مکاتب ابتدائیه معلمی اولەرق جناق قلعەسنه ایکی معلم کوندرلمش انلرك دەمعاشی ایکی یوز غروش . بویله برمعاشله بر معلمك مکاتب ابتدائیەده درس ویرەجکنه عقلم ایرمز . اساساً بتون معاشلرده مساوات یرینه بر تفاوت وار . بکا اویله کلیور که بوکون مکاتب عالیه مکاتب ابتدائیەیه ترجیح ایدیلەمز . مکاتب ابتدائیەنك لزومی مکاتب عالیەیه غانقدر . حتی شواهد تاریخیەدندر ، پروسیەنك مغلوبیتنده آتیاً اسباب ظفری نەیولده تأمین ایتمك دوشونلمش دینیلمش که بر ملتك مظفریت آتیەسی او مملکتده معارفك ترقیسی ایله اولور . بناءً علیه مکاتب ابتدائیەمزی نەقدر تزیید ایدەجك اولورسەق اوقدر مقصد تأمین ایدیلور . بزده دخی ترقئ معارف مکاتب ابتدائیەنك کثرتنه وابستەدر . معارف عمومیەمزك ترقیسی نسبتنده استقبالمزده شعشعەدار اولور . فی الواقع بتون مترقی دولتلر مکاتب ابتدائیەیه اهمیت ویرمشلر . غایتنی ده تأمین ایتمشلر . تاریخ بزه اویله کوستریور . مکاتب ابتدائیه بواهمیتی حائز ایکن اکا یوز سکسان غروشلی بر معلم تعیینی مقصده وصول دکل بالعکس مقصددن اوزاقلاشمامزی موجب اولور . بو جهتلرك تصحیحی لازم کلور . بغداده لیلی اعدادی معاونلری وارکه بهرینه یوزطقسان غروش بر معاش اصابت ایدیور ارتق اورایه دوام ایدن طلبەنك ایدەجکی استفادەنك درجەسی اکلاشیلیور . خاطره اولمق اوزره عرض ایتمك ایسترم . مکاتب صحیه مفتشلرینه بیك غروش معاش ویریلیور . بندەکز شهرامانتنده بولندم . معارف نظارتیله مخابره ایدردك . اوزمانده بویله مفتشلر واردی . هیچ برخدمت ، هیچ برمعاونت کوسترەمزلردی . جملەمز بیلورزکه مکاتب

MİLLİ KÜTÜPHANE
ANKARA

اعداديه‌ده بزم مفتشلر قطعياً بر ايش كورمزلر. مكاتب ابتدائيه‌ده باخصوص صحی اولمق لازم كلور. آنجق بنده‌كز اطبا طرفداری اولمق لازم كلور كن بونك عكسنی ادعا ايده‌جكم. بنده‌كزك فكرمجه معارف نظارتنك تفتيشی لازم دكلدر. اوچ بيك غروش تصرف ايدلمشدر. فقط لازم ايسه عددی تكثير ايدلمليدر. يعنی بونلرله اداره قابل دكلدر. يا لغو ايدلملی وياخود مفتشلرك عددی تكثير اولنملی. دارالمعلمين عاليه‌ده حفظ صحت درسی. بونك معلمنه يوز يكرمی غروش معاش ويريليور. بنده‌كز يوز يكرمی غروش معاشله حفظ الصحه اوقوته‌جق بر معلم تصور ايده‌مم. بوشويله بويله بر كمسه اوله‌جق،

رئيس — عصمت بك مطالعه‌كز پك طوغری اما ايسترسه‌كز ماده‌لره كچه‌لم.

عصمت بك — (دوامله) هيئت عموميه‌سی ايچون سويليورم، چناق قلعه‌ده بر ليلی اعدادی وار، بنده‌كز ديرم كه بو مكتبك لزومی يوقدر، يونی اورادن قالديرملی اورايه مكتب ابتدائی تأسيس ايتملی. اون بيك غروش مخصصاتله مكتب ابتدائی آچملی. او پاره‌يی ويرملی. دمين آلقشلانان افاداته تماميله اشتراك ايدرم. فقط بر نقطه وار. وجوده كلمش بر اثرده بر چوق قصور آرامق قولايدر، معارف بودجه‌سی هيچ يوقدن وجوده كلمش هيئت عموميه‌سيله بوزوق تعبيرينه ماصدق اوله‌بيلور بر حاله كلمش، بناءً عليه بونك دقايقيله تعيين و تقدير ايتمك ايسترسه‌ك بودجه‌يی هيئت عموميه‌سيله قبول ايتمك لازم كلور.

عارف بك — بنده‌كزك مطالعه‌م بوكبی شيلرك اكر مفرداتی كليرسه هيئت فصل فصل تدقيقاته باشلار. هركس مطالعه‌سنی بيلديررسه انجمن‌ده قبول ايدر. ناظر بكده قبول ايدر. چاره‌ٔ حل ارايه‌لم افندم. درت بش كون قالمش. درت اجتماعمز وار ياخود اوچ. (ايكی كون صدالری)

عارف عصمت بك — سائر بودجه‌لری نصل تدقيق ايتدك.

اسماعيل بك (كوملجنه) — طشره‌لری محو ايده‌ميز.

رئيس — طشره‌نك محوينی كيم ايستيور؟

قانون اساسی موجبنجه فصل فصل مذاكره‌سنه باشلايه‌لم.

معارف ناظری — افندم مذاكره اثناسنده‌پك چوق ياكلش فكرلر بيان اولنيور. بعض ذوات ديورلركه فلان يرده بر مكتب فلان يرده اون مكتب وار. فلان مكتب ابتدائی معلمی يوز غروش معاشی وار فلانككی يوز يكرمی غروش معاشی وار. بونلرك هپسی ياكلش افندم. بونلر ۳۲٤ سنه‌سنه‌قدر معارف نظارتندن تخصيصاتی ويريلان مكتبلردر. مكاتب ابتدائيه ايچون كوستر ديكمز التی ميليون ضمائم بو خطالرك تصحيحنه صرف ايديله‌جكدر. بودجه‌نك ايچنده كورديككز مكاتب ابتدائيه (٤۰۰) ه واريرزم اون بيك مكاتب ابتدائيه‌مز وار. بونلری بودجه‌نك ايچنده كورميورز. بونلر اوقاف مندرسه ايله ذبحيه ايله اداره ايديلير. اهالينك اعانه‌سيله اداره ايديلير. اون بيك مكتبدن بشيوز دانه‌سنی كوريورسكز. بو كورديككز خطالر او بشيوز دانه‌سنك خطاسيدر ولاياته يازيورم لزومی اولان مكتبلری آچيكز ويريلان تخصيصات شودر ضمی‌ده بودر. بونكله بو خطالری تصحيح ايدك ديورز. (كورلتيلر)

صدقی بك — نه وقت مؤاخذه ايده‌جكز. محل صرف بلنمدن نصل تصديق ايدرز.

ناظر — محل صرفنی كوستريورز يا افندم. محل صرف كوسترلمدن نصل صرف ايديلر. سنه‌نك نهايتنده بر حساب ايسته‌ميه‌جكميسكز؟ او حسابده ديه‌مزميسكز كه شو ولايته نيه آز ويريورسكز اورايه نه‌دن نقصان ويردك ديه‌مزميسكز؟ برده افندم استانبوله چوق ويرلمش‌ده ولاياته جزئيسی براقلمش بو طبيعی بر ساعت تدقيق ايله بو قدر آكلاشيلير. بو قدرجق صرف ذهن ايدلديكی ايچون آكلاشلمامشدر. شمدی افندم چيقارديغم حسابی سزه اوقويه‌يم. استانبوله نه ويريليور. استانبوله عائد اولمق اوزره من حيث المجموع ۹,۳۱۲,۲۷٦ غروشدر. مكاتب خصوصيه‌نك معاشنی ويره‌ميز. بونلردن اعانه اوله‌رق بعضلرينه ويره‌جكز. فقط بر آدم بر مكتب خصوصی آچمش مكتبه اوچ يوز اللی طلبه طوپلامش دولته ملته هيچ

بر بار اولميور بو آدمه طبيعی براز معاونت ايتمك بونی تقدير ايتمك بوكبی مكاتبك وجودندن استفاده ايتمك ايسترز. مكتب سلطانی ايكی ميليون..

مصطفی عاصم افندی — بو پاره صرف اولنيور، مكتب سلطانی كبی وسائر مكتبلردن پاره آلنميورمی؟

ناظر — او ايراد قسمنده‌در. انلری‌ده تنزيل ايتمك ايجاب ايدر. مكتب سلطانی طلبه‌سندن سنوی ٤٥ ليرا آلنيور. اون بش ليراده ايلك دفعه‌يه مخصوص البسه پاره‌سی آلنور. ديكر سنه‌لر يالكز (٤٥) ليرا آلنور. مكاتب اعداديه‌دن سنه‌ده ۱۲ ليرا آليرز. ظن ايدرم فرق واردر. فقط بونك يوزده اللیسی حالا مجاناً‌دردر. يوزده يتمشی مجاناً ايدی فقط ايندیره ايندیره بورادیه قدر كلدی استانبولده بر اعدادی ديديكمزده هر صنف اوچ دانه شعبه‌يی احتوا ايدر. بهر شعبه ۷۰، ۸۰ طلبه‌يی احتوا ايدر. ايكنجی صنف اوچ دانه اوچنجی صنف اوچ دانه شعبه‌دن مركبدر. بو اوچ مكتبميدر؟ بر مكتبميدر؟ (اوچ مكتب صدالری) اوحالده نيچون فلان يرك اعداديسنه قياس ايدييورسكز. استانبولك رشديه مكتبلری بر ميليون كسور غروش ولايتلرده اوچ ميليون كسور غروش. ليلی ونهاری قيز صنايع مكتبلری استانبولكدر ديورز. فقط باقكز طالباتی نه‌در؟ طشره قيز مكتبلری ايچون ال ايشلری اوسته‌سی يتشديررلر. استانبوله داخل ايدلمش ايسه‌ده استانبولك اولمق لازم كلمز. كتبخانه‌لر طقسان بيك التی يوز غروش. بونی استانبوله ادخال ايدييورز. ظن ايدرم استانبول كتبخانه‌لرندن استفاده ايدن طلبهٔ علومدر. بونلر استانبوللی دكل طشره‌ليدر. پكی افندم بو صورتله استانبوله صرف ايديلان پاره (۹,۳۰۰,۰۰۰) غروشدر يته طشره‌يه بر قسمی ارجاع ايدلمك قابل اوله‌بيلديكی حالده طشره‌يه صرف اولنان پاره نه‌قدر اوليور. ۳٤ ميليون.

اسماعيل بك — لكن استانبول شمدی‌يه قدر نه ويردی؟

ناظر — شمدی نه ويردی نه ويرمدی

ديه اسكی حسابلری آچه‌جق اولورسه‌ق اووقت استانبول عسكرده ويرمدی. ويركوده ويرمدی. ويره‌جكی ويركويی‌ده تداخله براقيوردی. اكر بونی معارف ناظرندن صورمق لازم كليرسه صوريكز.

اسماعيل بك — او ويرديككز جوابلر پك اعلا انلره بر ديه‌جك يوق بز ديمك ايستيورزكه استانبولك فضله مصارفی مركزده‌كی اصرافات طشره‌يه ويرلسون طشره‌ده مكتب آچلسون مثلا مكاتب اعداديه مديرينه، مكاتب رشديه مديرينه درد بيك غروش تخصيص ايدلمش اولجه ۲۵۰۰ غروش ۲۰۰۰ غروش ايدی دور استبدادده معاشاتك فضله‌لغندن شكايت ايدييوردق حالبوكه اووقت ۲۵۰۰ غروش ايكن سز درت بيك يايديكز. ايكيشر بيك غروش كسه‌لم زواللی فقرايه ويره‌لم دارالفنونلری معلملر اداره ايدر. (كورلتيلر)

رئيس — هيئت عموميه‌سی حقنده مذاكره‌يی كافی كوريورميسكز (كافی) كافی كورلدی افندم.

(مفيد بك برنجی فصلی اوقور)

توفيق افندی — معارف نظارتی الك بيوك بر نظارتدر. واقعاده چوق معاش ويرمك لازمدر. ديكر نظارتلره مساوی معاش ويرمك لازم كليرسه‌ده معارفمزك بودجه‌سی غايت طاردر. بن تكليف ايدييورم كه (۱۲۰۰۰۰) غروش اولسون (كورلتيلر)

اسماعيل ماهر افندی — اكر مجلس بونی تصديق ايدرسه بن مجلسدن چيقوب كيدييورم. چونكه دور سابق سيئاتنی تماماً ترويج ايتمش اولورز.

علی جنانی بك — مجلس معارفك وظائفی مكاتب رشديه، اعداديه، ابتدائيه مديريتی وار. بناءً عليه مجلس معارفك وظائفی قالميور. بونك قطعا لزومی يوقدر.

آرتاس افندی — مجلس معارفك وظيفه‌سی دائرهٔ معارفك ايشلرينه نظارتدن عبارتدر. مكاتب رشديه، ابتدائيه، اعداديه مديرلری هفته‌ده بر ايكی دفعه اجتماع ايله بو وظيفه‌يی ايفا ايده‌بيلورلر. شوحاله كوره مجلس معارفك وظيفه‌سی درسعادتده بولنان مكاتب عاليه‌نك

رؤسا ومعلملرينه نظارتدن عبارت قاليور.

اسماعيل بك — كسميك سوزينی شاشيرتميك افندم.

رضا پاشا — مكاتب ابتدائيه‌يه دائر سوز سويليه‌جكم.

امراه افندی — پاشا اولا مجلسده‌يز. مجلس حقنده سويليكز.

رضا پاشا — امراه افندی بن بودجه مذاكره‌سنی بيلورم. يوقاريدن آشاغی‌يه كلنجه‌يه قدر حاوی اولديغی شيئلره بر شی ديميورم. ديمك انلری قبول ايدييورم. زواللی فقرا طشره معلملرينه ويره‌لم. افندم كذا مكتب حقوق مديرينه ۳,۰۰۰، مكتب ملكيه مديرينه (۵,۰۰۰) غروش. (۳,۰۰۰) غروش بر مكتب عالی مديرينه كافی ايسه مكتب ملكيه مديرندن ايكی بيك غروش كسه‌لم. بر مكتب ابتدائی آچه‌لم. زواللی طشره‌ده‌كی معلملره ويره‌لم. ضرورت عموميمزه نظراً مثلا اللی غروش اورادنده تصرف ايدرز. زواللی طشره‌يه ويره‌لم. بوطلب محق وعادل دكلميدر. اعتراض ايدييورسكز. بز ايستيورزكه مركزده‌كی اسرافاتی منع ايده‌لم.

نائل بك — فصللری مذاكره ايدركن بو جهتلرده كچه‌جك فقط شمدی شوقدر سويليه‌يم كه مكاتب ابتدائيه مديری ديديكمز آدم بر يره معلم لازمدر. اوغراشور انی تعيين ايدر. بوكون اون بيك دانه مكتبك قيدينی طوتار. برندن شكايت ايدلمش تدقيق ايدر. موجب عزل بر شی كوررسه تدقيق ايدر. رشديه مديری‌ده بويله‌در. ممالك عثمانيه‌ده نه‌قدر قيز و اركك رشديه مكتبی وارسه هپ بو آدمك رأيیله اداره اولنور جمله‌سنك قيودينی او طوتار. معلملرك ترقيسی، مجازاتی، عزلی مكافات كورمسی هپ او آدمك رأيیله اوله‌جقدر.

توفيق افندی (ملاطيه) — اويله آدمی زنبلله كوكدن ايندیرملی.

ناظر — ديمك دنيانك هر طرفنده كوكدن زنبيل ايله‌می آدم ايندیررلر.

توفيق افندی (ملاطيه) — آجانم معارف ناظری اولديغك حالده دها بودجه‌كی تنظيم ايتمكی بيلميورسك (شدتلی كورلتيلر پاتيرديلر).

اسماعيل بك — فصللره كچه‌لم. فصل فصل مذاكره ايده‌لم.

نائل بك — كله‌لم مكتب ملكيه مديرينه. مكتب ملكيه مديری يوق. مكتب ملكيه ودارالفنون مديری وار. دارالفنونلرك‌ده مدير معاونلری وار.

اسماعيل بك — دارالفنونلری او مدير معاونلری اداره ايتمزمی؟

ناظر — مدير ثانی‌ده اداره ايتمز مديرده انلرك معلملری واردر.

شمدی اعتراضم او مديريتلره‌در. ناظر بك افندی حضرتلری بيورديلركه اون بيك دانه مكاتب ابتدائيه‌نك اداره‌سنه نظارت يالكز مكاتب ابتدائيه‌لرك ضرورتی اولانلره بر اعانه ويرمكله مكلفدر. طوغريدن طوغری‌يه مكاتب ابتدائيه‌نك اداره‌سی محللرينه عائددر.

مصطفی افندی — بونی كيم تعيين ايدر؟

رضا پاشا — مكاتب ابتدائيه‌لرده بولنه‌جق معلملرك اوصافی بر نظامنامهٔ مخصوص ايله معين ومعلوم اولديغندن طولايی انجمن معارف او اوصافی حائز اولان معلمينی تعيين ايدر. ايراد بودجه‌سنی قبول ايتديككز وقتده ظن ايدرم خاطركزده طوتمشسكزدر كه آلتمش طقوز مليون حصهٔ اعانه‌دن بر پاره وار ايدی. بو آلتمش طقوز مليون حصهٔ اعانه اول ثلثان اوزرينه تقسيم اولنيور. بونك ثلثانی نافعه‌يه، ثلثی مكتبلره ايدی. بز شمدی زراعك بوقدر ضرورتلی بر زمانده بو زراعه ويريله‌جك پاره‌يی نافعه‌دن اسيركمه‌دك، ثلث براقدق اورايه، ثلثانی‌ده معارفه حصر ايتدك. معارفه حصر ايتمش اولديغمز بو ثلثان نقطهٔ نظرندن بو قرق التی مليون غروشه قارشولق آلتی مليون يالكز طشره ابتدائيه‌لرينه حصر ايدرك بورايه بودجه‌يه داخل ايتمسی وكرسیٔ خطابتده سويلنمسی شايان عدالتميدر؟ دكلميدر؟. (دكلدر صدالری) اوحالده بن بشقه‌سنی تكليف ايده‌يم. چونكه شمدی‌يه قدر بودجه حقنده‌كی مذاكره‌لرده نه نتيجه حاصل اولديغنی كوريورم وكوريورز (كلم كلم لا ينفع) نه‌قدر مهم بر شی اولمش اولسه بو سنه موقع تطبيقه قويه‌ميه‌جغز. كله‌جك سنه يايه‌لم. فقط معارف جهتی اويله دكلدر. بونك ايچون معارف

جهتی هیچ اولمازسه نظر اعتباره آله‌رق مکاتب ابتدائیه‌لر ایچون تخصیص اولنان مبالغی محلی معارف انجمنلرینه براقه‌لم. آنلر کندیلری ایستدکلری کبی تصدیق ایتسونلر یالکز فضله اوله‌رق مرکزدن اعانه‌یه احتیاجی اولان قضا ولایتلر وارسه مرکزدن اعانه ایده‌لم. بو نقطهٔ نظردن شمدی مرکزدن. بز شمدی بو بودجه‌یی قبول ایدرسه‌ك نه یاپمش اولیورز بیلیورمیسکز؟ ادارهٔ مطلقه ایله یاپلمش بودجه‌یی دور مشروطیتده دها قالین خلاطلرله مرکزینه باغلامش اولیورز. حال بوکه بزم مشروطیته اولان مربوطیتمز بو خلاطلرمزله چوزیله‌رك توسیع مأذونیت نقطهٔ نظرندن بو معارفك ترقیسنی محللرینه تودیع ایتملی. نقط سائر جهتلری‌ده مجلس ولایتلرینه، مجلس اداره‌لرینه تودیع ایتمکدر. نقط مع التأسف شمدی‌یه قدر بونی سویلدك سویلدك، کلم کلم لاینفع. بالخصوص بوندن صکره‌ده ظن ایدرم که لایق بر صورتده نه اویله بر دواره یاپه‌بیله‌جکز، نه‌ده بویله بر بودجه بونك ایچون تکلیف ایدیورم. مکاتب ابتدائیه‌یه تخصیص اولنان و معارفده‌کی فقرادن آلنه‌جق او پاره‌یی طشره‌لر، محلی مکتبلرینه حواله ایتملیدر.

اسماعیل بك (کوملجنه) — بونك رأیه قونمسنی تکلیف ایدرم.

رضا پاشا — ایکنجیسی مکاتب ابتدائیه، رشدیه، اعدادیه مدیرلری بیلدم بونلر زائد شیلردر.

مادامکه برکره مکاتب ابتدائیه مدیرلرینی یوکلندی اهالی. ولایتلردن حتی کویلردن رشدیه‌لری‌ده یوکلنه‌جك صکره نه قالدی؟ بورانك اداره‌سنه مکاتب اعدادیه و عالیه قالیور. بونك اعدادیه ایله عالیه اداره‌سی بش آلتی دانه مدیرك اداره‌سنه ویریلیورمی؟ مکتبلرك خصوصی اداره‌سی مدیریت معاشی ویریلیرمی ویرلمزمی؟ بو قدر مأمور معاشی ویریلیرمی ویرلمزمی؟ اندنصکره بونلرك کلیاً لغویله ایکی دانه مدیریت براقیله‌رق تصورینك لغونی طلب ایدرم.

مصطفی ذکی افندی (بولی) — افندم اساس بو مکتب ابتدائیه‌لری عرض ایده‌جکم پك مهم بر مسئله‌در. ابتدا مکتب ابتدائیلرك تشکیلنده ابتدائیلره تخصیص اولنان پاره‌یی ویره‌جکمی‌یز؟ بو مکتب ابتدائیلره تخصیص اولنان اعشار پاره‌سی؛ حصهٔ اعانه محللرینك اعدادی مکتبلرنده بر قسمی صرف اولندی. کانهٔ وارداتك اوست طرفی بورایه کلدی، کویلو اعشار بدلی ویرسونده استفاده ایتمسون. شمدی ناظر بکك بیاناتی وجهله آلتی میلیون غروش، بو حصه‌یی کویلیلره عائد اولمق اوزره بو پاره تفریق اولنمش، لکن بو پاره کویلولرك مکتب ابتدائیلرینه‌می صرف اولنه‌جق یوقسه اعدادی مکتبلرینه‌می صرف اولنه‌جق؟ بنم ایچون هیچ استیضاحه حاجت یوق. معاشك نقصاننه بر شی دیمم. مرکز مکتبلرینك تعداد اولندیغنه کوره. استانبول مکتبلرینه کلنجه او حصهٔ اعانه‌دن ١٠٠ بیك غروش بر سنجاغه تخصیص اولندیغی وقتده اللی بیك غروش قالسون اوراده. بن مرکزی استکثار ایتمیورم. زیرا بوراده نه‌قدر مکتبلر یاپیله‌جق اولورسه بزم اولاد و احفادمز مستفید اولور. اللی دانه صدر اعظم اولمش ایسه تکمیل طشره‌لیدر. بونلر نره‌دن چیقیور هپ بو مکتبلردن چیقیور. آنلره ویره‌جکمز پاره‌لر بزم ایچون حلال اولسون. بز اکا دیمیورز. یالکز حصهٔ اعانه‌دن کویلرمزك مکتبلرینه ویرلملی. حتی قصبه‌لرده ویرمسونلر بو پاره‌یی. کویلیلرك‌در بوحق. هر یرك پاره‌سندن هر یره حصه اصابت ایتسون. بو حصه‌یی‌ده هر یرك پاره‌سی نسبتنده هر یره صرف ایتسون. او حصه ایله هر یرك وارداتی نسبتنده معارف بر شی یاپسون.

وهبی افندی — شو مسئله‌ده حل اولنسون افندم. مکاتب ابتدائیه مدیریتی لغو اولنسون دییورلر. بو رأیه قونسون.

رئیس — مدافعه ایدن‌ده اولور.

امراه افندی — رضا پاشا حضرتلری معارف مدیری نه اولدیغنی لایقیله بیلسه ایدی انی سویلمزدی.

رضا پاشا — سن دها مکتبده ایکن بن انجمن معارف رئیسی ایدم.

امراه افندی — بز بتون مکاتبی یاپدق. مکاتب ابتدائیه مدیرینك وظیفه‌سی یالکز معلم تعیین ایتمك ظن اولونیور.

امراه افندی — بوکون معارف دینیلان ایش هر یرده درجات ثلاثه‌یه منقسمدر. تحصیل ابتدائی، تحصیل تالی، تحصیل عالی. بونلر معارفك اك مهم شعبات واقسامیدر. بونك ایچوندرکه بر نظارتك نصلکه اموری شعبات مختلفه‌یه تقسیم ایدلمش. بونی هر یرده قبول ایتدیککز حالده مملکتك اك مهم بر دائره‌سی اولان معارف نظارتنده بونی قبول ایتمك ایستمیورسکز. برنجی درجه‌ده تحصیل ابتدائی، ایکنجی درجه‌ده تحصیل رشدی، اوچنجی درجه‌ده تحصیل عالی بونلرك تشکیلاتنه باقمق معارف احتیاجاتنی کوزتمك، کتابلری، پروغراملری نه یولده اوله‌جقدر. بتون بو ترقیاته کوره، بزم احتیاجاتمزه کوره بو کبی مسائل مهمه‌یی حل ایتمك و بونلرك اجرا آتنه نظارت ایتمك کبی مهم وظائفی بو اداره‌یه عائددر. شمدی بر نظارتده اوروپانك هر یرنده توسیع مأذونیت اصولی جاری اولدیغی حالده مکاتب ابتدائیه مدیری کوره‌جکسکز مکاتب اعدادیه مدیری، مکاتب عالیه مدیریتی تویمدق. برده بزم احتیاجاتمز مکاتب عالیه مدیریدر. بر دائره‌نك هر بر امور مهمه‌سی ایچون بر اداره لازمدر هر بر اداره‌تك باشنده‌ده کندی امورینه بحق واقف آدملر بولندرمالی که معارف ترقی ایتسون یوقسه بویله اك مهم بر موقعی قالدیریکز معارف مدیرینه براقکز هر معارف مدیری کندی کندینه حرکت ایتسون اووقت تربیهٔ عمومیه سیاق واحده‌ده جریان ایتمز. تربیهٔ عمومیه‌نك بر جهت سیاسیه‌سنی‌ده قانون اساسی‌یه قویدق. تربیهٔ سیاسیه بر سیاقده جریان ایده‌جکدر. بونی بر نقطه‌یه ربط ایده‌جك معارف نظارتیدر. و مکاتب ابتدائیه مدیریتی‌در. بویله مهم بر وظیفه‌در. بویله مهم بر وظیفه‌نك نصل اولوبده اکمال ایدیله‌جکنی رضا پاشا حضرتلری معارف ریاستنده بولندیغی حالده تقدیر ایده‌مه‌مش اولدقلرینه تأسف ایدرم چونکه هیچ بر نظارتده بویله یاپلدیغی حالده معارف نظارتنده معارفه، تربیهٔ عمومیه‌یه تعلق ایدن بو خصوصده بوکا لزوم کوسترمه‌مك طوغریسی تحمل ایدیلور شیلردن دکلدر. ولایتلرده معارف مدیرلری وار. باقکز آنلرك وظیفه‌سی نه‌در؟

معارف مدیرلری ولایتلرده معلملری تعیین ایده‌جك. معارف مدیرلریمز طبیعیدرکه ولایاتده اعدادی مدیرلرینی مجلس معارف تعیین ایدر. فقط ایش یالکز بو دکل پروغراملر آیریجه اوله‌جق. یاپه‌ماز. او ایش بورایه کلور. هر ولایتك معارف مدیری اورایه مخصوص بر پروغرامی یاپه‌جق. اك زیاده تنویر افکاره، تهذیب اخلاقه خادم کتابلری انتخاب ایده‌جك صکره معلملر کیملردر؛ مملکتده نه‌قدر معلم لازمدر. بونلر بریره کلوبده معلم اولمیه‌جقمی؟ توسیع مأذونیت بومیدر، یوقسه هرکسی کندی کیفنه براقمازلر. اونك ایچون بو کبی مسائل مهمه‌ده بویله اداره‌یی اشکال ایتمك قطعیاً جائز دکلدر. اونك ایچون انجمن بونك ابقاسنه اصرار ایدر. معارفك ترقیسنه سد چکمیه‌لم رجا ایدرم. شمدی افندم معلوم عالیکزدرکه ایکی درلو مجلس واردر بریسی مسائل مهمه‌ده رأی آلمق ایچون تشکیل ایدلمش مجلسلردر. بو ایشته نافعه‌ده معارفده هر نظارتده وار. ناظرك استشاره هیئتی‌در. ناظر اجرا مأموریدر. بوکون معارفك ترقیسی ایچون نه کبی تدابیر اتخاذ ایدلملی. مکتبلرك پروغراملری، نظامات، کتبخانه‌لر بتون بو مؤسساته متعلق و بو اساسه دائر اولان اصول و تدابیری، کتابلری انتخاب ایتمك معلملر بینده‌کی منازعاتی حل و فصل ایتمك، بعضلرینه جزا ویرمك ایچون بر هیئت لازمدر. بونك ایچوندرکه هر یرده بو مجلسلر تشکل ایتمشدر. یالکز مدیرلردن عبارت دیور. مکاتب عالیه مدیرلرندن تشکل ایده‌جك دیور. فقط مجلس معارفی قالدیرمق اك مهم وظیفه‌یی محو ایتمك دیمکدر. مجلس برکره مکاتبده اجرا مأموریدر افندم. اك مهم مسائل ایله اشتغال ایدر. بونلری کیم دوشونه‌جك. پروغراملر نصل یاپلیدر. (ناظر صدالری)

رئیس — بونلر معارفك آلاتیدر. معاشلری چوق کوریورسه‌کز کسه‌لم. بونلر معارفك مهم اعضاسیدر. بونلر اك کوزل مؤسسات علمیه‌مزدندر. برکره مجلس معارفده بولنوبده کوردیکزمی افندم.

علی جنانی بك — افندم بوراده بر فصل واردر. مکاتب مفتشلری وار. سنه‌ده ٨,٢٠٠ غروش یازلمامش بونك سببی نه‌در. بنده‌کز بونلره لزوم کورمیورم. اکر وارسه اکا کوره سویلیه‌یم. فضله یازلماسنك سببنی سویلسونلر.

ناظر — بعض ذواتك رأینجه مکاتب مدیریتلری فضله بعض ذواتك فکرنجه مجلس معارف فضله. آرتق معارف نظارتی ملغادر دیه‌لم. ایشك ایچندن چیقالم. افندم مفتشلرمز بر اداره اولورمی؟ معلم دوام ایدیور، نره‌دن بیله‌جکم.

زهراب افندی — بودجه مذاکره اولندیغی وقت حکومت اجرائیه‌نك اولا سیاستندن بحث اولنور. اولا سیاستی موضوع بحث اولیور. بودجه‌ده او سیاست رقملرله تجمع ایتدیکی جهتله ملت مجلسی یعنی هیئت مبعوثان کندی مراقبه‌سنی ایشته او رقملره رعایةً میدانه قویه‌جق و قوهٔ اجرائیه‌نك خط حرکتی بو صورتله مجسم کوردیکی جهتله او بابده‌کی ملاحظاتنی مذاکرهٔ عمومیه‌ده میدانه قور. حکومتك اجراآت سیاسیه‌سنی بو شکلده بر مؤاخذه‌در. او بابده مجلس مبعوثان کندی نظریه‌سنی سرد ایدر مثلا معارفه کلنجه معارفك هیئت عمومیه‌سی اعتباریله معارف ناظرینك سیاستی نه‌در. ایشته آنی بودجه‌ده کورر. مثلا بزم تحصیل علمیمز نه کبی مکاتبده حاصل اولور. تحصیل تالیمز تحصیل ابتدائیمز. او مکاتب آرتیریلورمی اکسیلورمی؟ اوروپادن ایده‌جکمز استعانهٔ علمیه نه شکلده اوله‌جقدر. بزم مدرسه‌لرمزك تنظیمی نه صورتله اوله‌جقدر. ایشته بونلر رقملرله کوریلور و او نقطه‌دن اکر او فعالیت درجهٔ کفایه‌ده ایسه تقدیر اولنور. بز او صورتله مؤاخذه ایتمدك درجهٔ کفایه‌ده دکلسه مؤاخذه اولنور. چونکه بز بویله شکل عمومیده معارف نظارتنك سیاستنی تدقیق ایتمیورز. تلم قلم مفردات امورله اوغراشیورز. او حالده ریاستك دیمکه حقی واردرکه هر بر قلمه کلدیکمز وقت ارجاع نظر اولنورسه او وقت لازم کلن سوزلر سویلنور. بو نقطهٔ نظردن ذاتاً بونلرك‌ده صره‌سی کلدیکی جهتله معارف ناظرینك سیاستنی مؤاخذه ایتمیه‌جکم. مجلس معارفله مکاتب ابتدائیه مدیرلرینك بقا عدم بقاسنه دائر سریلیه‌جکم. اول باول رضا پاشا محق بر شی سویلدی شایان دقتدر. بز هر هانکی فرقه‌یه منسوب اولسه‌ق اوله‌لم. اساساً توسیع مأذونیت طرفداری‌یز. اتحاد و ترقی جمعیتی کذلك انك طرفداریدر. دیکرلری انك طرفداریدر. کندی پروغراملرینه بونی درج ایتدیلر. قانون اساسی‌ده بویله. عین زمانده قبول ایده‌لم که توسیع مأذونیت دیمك هرکس کندی باشنه حرکت ایتمك صورتیله استفاده طریقنه کیتمك دیمك دکلدر. بویله بر اقلیمك بر مملکتك بر یرك محصولی اولان و عناصر مختلفه‌یی بری برینه ایصندیره‌جق و توحید وطنی تشکیل ایده‌جك شی معارفدر دیکر طرفدن عسکرلکدر. بو جهتدن عسکرلکله معارفده توسیع مأذونیت اصولی جریان ایده‌مز، اصل بو کبی شیلرده رابطهٔ قوت و مرکزیت آرانیلیر معارفده توسیع مأذونیت قاعده‌سی جریان ایتملیدر. بویله اولنجه او اساسی قبول ایدیورسه‌ق مملکتك ترقی و تعالیسی ایچون تعلیم و تربیه‌یی دائما کوز اوکنده بولندیرمق هر نقطه‌ده‌کی انحرافاری دوزلتمك ایچون بر مرجع تعیین اولنمسی البته الزمدر. معارف خصوصنده اك زیاده ترقی باشلیجه اوروپاده تجلی ایدیور. هیچ بر کون معارف بر نقطه‌ده طورمیور. بز هر وقت اوروپادن استعانه ایدیورز، استمداد ایدیورز. انك ایچون تحول ایدن هر کونکی شکللردن مملکتمزه بر حصه چیقارمق اوده بر وظیفه‌در. بو نقطهٔ نظردن دخی بر مرجع بولندیرمق الزمدر. شمدی ایشته بو ایکی وجوبی نظره الیرسه‌ق مدیریتك و مجلسك ابقاسی لازمدر. برده اصوله متعلق اولمق اوزره بر شی عرض ایده‌جکم. عرض ایتدیکم کبی بر سیاست عمومیهٔ حکومتی تدقیق ایتمك وار. برده تصرف مسئله‌سنده بو پاره مسئله‌سنی موضوع بحث ایتدیکمز صره‌ده او دائره‌نك تشکیلاتنی دکیشدیرمك موضوع بحث اوله‌ماز. اکر دائره‌نك تشکیلاتنی دکیشدیره‌جك ایسه‌ك برقانون مخصوصله موضوع بحث ایتمك لازم کلور. مثلا بر قانون اقتضاسنجه بر برمکاتب ابتدائیه مدیریتی بر مکاتب عالیه مدیریتی بو هیئتی بولندقلری حالده بودجه قانونیله قالدیرمق

طوغری دکلدر. (شورای دولتی نصل قالدیردق صدالری) شورای دولت ذاتاً اوچ دائره‌دن متشکلدر. صکره ٨٧ تاریخلی ارادهٔ سنیه موجبنجه بش دائره‌دن تشکل ایتدی. کذلك شورای دولت ریاستی نامیله آیریجه بر وکالاق یوقدر. وکلادن برینك عهده‌سنده جمع اولنه‌جقدر دیور. (کورلتی) صکره برشی دها عرض ایده‌جکم. بر ناظره دائما بر مسؤلیت توجیه ایدیورز. واقعا بو مسؤلیتی بادی بر شکلده شمدی‌یه‌قدر کوسترمدك. شمدی‌یه‌قدر بر ناظر کاوب‌ده مسؤلیت کوسترمدك. فقط کونك برنده اولورکه مسؤل اولور. بو ناظره بر صلاحیت ویرمك لازمهٔ حقانیتدندر. دقت ایدیکز افندم شمدی بز خدمه‌لره‌قدر محروقاته‌قدر والحاصل اعظم اموردن الك اوفاق ایشلره قدر او ناظره هیچ بر صلاحیت ویرمامك طوغری اوله‌ماز. درت طرفدن زنجیرله باغلی بر ناظره نصل مسؤلیت ترتیب ایده‌بیلرز. فقط اساساً بر قانون ایله معین اولورسه انی آکلارم. یوقسه فلان مدیره نیچون درت بیك غروش ویریورسکز دیرسه‌ك نصل اولور. ذاتاً یالکز مقام نظر اعتباره آلنمامليدر. اهلیتی‌ده نظر اعتباره آلملی اهلیت شخصیه‌یی بسبتون نظردن تبعید ایتمامليدر. بری بشیوز غروشلق معلمدر دیکری بیك بشیوز غروشلق معلمدر.

طلعت بك — یکرمی سنه صکره بویله اوله‌جقدر.

زهراب افندی (دوامله) — سوزیمی بتیریورم خلاصةً شونی سویلیورم که اول باول معارف مجلسنك و معارف مدیریتلرینك ابقاسنی تکلیف ایدرم. کذلك دائما معارفك ترقیسی نقطه‌سندن مکاتبی مراقبه‌ده بولندیرمق اوروپانك معارفنك درجه‌سنی نظر دقته آلمق اکا کوره مملکتمزده ترقی ایتمك ایچون بوکبی هیئتلرك محافظه‌سی بنده‌کزجه الزمدر. مقدار معاش کبی منفردات امور ایچون ناظره بر آز صلاحیت ویرمك بوده لازمدر. برده صوك برشی عرض ایده‌جکم مکتبمز یوقدر دیدیککزه برجواب ویره‌جکم وار اما منتظم دکل. بوندن معارف ناظری دیدی که اون بیك مکتب ابتدائیه وار. طوغریدر.

مصطفی افندی (قونیه) — هوا وار هوا!

زهراب افندی (دواملە) — ایشته هوا اولدیغی ایچون مکاتب ابتدائیه مدیرینك موجودیتی برقات دها الزمدر. او هوایی جسمه تحویل ایتمك ایچون لازمدر. مکتبلرمزك اولکی موجودیتنده‌کی نقصانیتنی بکا دلیل اولمق اوزره کوستریورسکز. بن بونی مکاتب ابتدائیه مدیرینك بردرجه‌یه قدر لزومنی تأیید ایتمك ایچون دلیل اوله‌رق کوستره‌جکم اکر منتظم مکتبلرمز اوله ایدی بلکه مکاتب ابتدائیه مدیرینك بر درجه‌یه قدر لزومسزلغنی قبول ایدردم. شمدی صوك برشی دها عرض ایده‌جکم بو پاره مسئله‌سیدر. لطف ایدیکز برسوز دها سویلیه‌جکم. بر مکاتب ابتدائیه مدیرینه درت بیك غروش ویریورلرده بز بونی غایت جسیم برمبلغ کوریوز تعجب دخی ایتمم. چونکه بز معارفی دائما محق کوردك. بو بزم تربیهٔ مالیه‌مزه بردرجه‌یه قدر کچدی. (کورلتی) اکر بو پلانلر طوغری ایسه درت بیکی اون بیکه ابلاغ ایده‌لم. خارجیه نظارتندن برشعبه مدیری اولسه یاخود برو کسلده برمصلحتکذار اولسه بوکا اون‌بش بیك غروش ویرمکی مؤاخذه ایتمك کمسه‌نك خاطرینه کلمز فقط بزم مکاتب ابتدائیه‌مزك که باشلوجه الك مهملریدر — چونکه برمکتب عالیده تربیه‌یی تحکیم ایچون اوقدر بیوك همت لازم دکل — مکاتب ابتدائیه‌ده یعنی حال طفولیتده‌که تربیه وتقویه ایتمك الزمدر. او نقطه‌ده مسئولیت قبول ایدن وایفای وظیفه ایده‌جك اولان برمدیره ویریلن درت بیك غروش مدهش ومملکتمزی ییقه‌جق برمبلغ کبی تلقی اولنیور. بونی قطعیاً قبول ایتمم. (آلقشلر)

رئیس — زهراب افندی‌یی آلقشلادیکز. بونی هپمز آلقشلارز. معارفه متعلق آلات وادواتی قیرمیه‌لم. ترقی بونکله اوله‌جق. ملت معارف ایچون یوز بیك غروشی ایکی یوز بیك غروشی چوق کورمز.

اسماعیل بك — یاکلش تلقی ایدلمش. بز نه دییورز. دیمیورزکه معارفی قیره‌لم. اسرافاتی منع ایده‌لم. دییورز.

رئیس — افندم المزده‌کی تقریرلری کوریورم مجلس لغو اولنسون دییور، مدیریت لغو اولنسون دییور.

اسماعیل بك — ابتدائی مکتبلری یاپیلسون.

علی جنانی بك — زهراب افندی مجلسده بولنمدیغی ایچون مجلسك نقطهٔ نظرینه مخالف اوله‌رق سوز سویلدیلر. بز هیچ برزمان معارفه صرف اولنمسون دیمدك. ٦٠ میلیون معارفه پاره ویردیکمز حالده اللی‌یدی میلیونی صرف اولنور. قالان اوچ میلیونی‌ده صرف اولنسون. بز معارفه‌واردات سائره‌دن‌ده پاره صرف ایتمکه مجبورز. او اوچ میلیونی‌ده صرف ایده‌لم دییورز. فقط اسرافات یاپمیه‌لم. یاپیله‌جق اسرافاتی قطع ایدرك اولان یرلره صرف ایده‌لم. دمیندن توسیع مأذونیت مسئله‌سنی سویلدیلر. حقیقةً معارفك توسیع مأذونیتی موافق کورمیز. بزم دیدیکمز انك شکلنده دکلدر. یالکز ویردیکمز وارداتدن هرولایت کندی صرف ایتسون. یعنی اداره‌سنه قارشمق دکل افندم. اداره‌سی ینه معارفه عائد اوله‌جقدر. انك کندیسنك توسیع مأذونیت حقنده‌کی فکری‌ده وارد دکلدر. بز یالکز ویردیکمز پاره‌دن وفضله قالانلر تقسیم اولنسون دییورز.

مابعدی وار

مواد عمومیه

مالیه نظارتندن:

بشلك واللیلك وبونلرك انواعندن دلیك پاره‌لرك کوپری وواپور اداره‌لریله بعض مؤسسه‌لر طرفندن وبعضاً اهالی جانبندن قبولنده تردد ایدلمکده اولدیغی خبر النمشدر. بوقبیل اقچه‌لرك عدم قبولی حقنده خزینه‌جه برکونه قرار اولمیوب بالعموم وزنه ومال صندوقلرنجه اخذ وصرف ایدلمکده اولمسنه وبونلرك قبولنده تردد اولنمسی مشکلاتی مستلزم بولنمسنه مبنی کوپری ووапورلر اداره‌لریله پوسته وتلغراف ورسومات مدیریت عمومیه‌لرینه تبلیغات لازمه اجرا اولندیغی کبی بوبابده دولتجه برقرار مخصوص اعلان ایدلمدکچه اهالی جانبندن دخی قبولنده تردده محل اولمدیغی بیان واعلان اولنور.

اعلانات

اورمان ومعادن وزراعت نظارتندن:

علوم زراعیه و بیطریه ایله اورمانجیلق تحصیلی ایچون اوروپایه اعزام ایدیله‌جك طلبهٔ عثمانیه‌نك تحصیل ایده‌جکلری اقسام علوم وفنونه کوره مقدار وترتیبی بروجه آتیدر:

فنون بیطریه

طلبه	
١	کیمیا
١	فیزیولوژی
١	حارا
١	میقروبیولوژی وامراض ساریه
٢	قلنیك (خارجی وداخلی)

فنون زراعیه

طلبه	
٢	کیمیای زراعی وتجربه‌کاه
٢	امراض نباتیه ومایعات متخمره اعمالی
٢	آلات زراعیه
٣	اورمانجیلق

شرائط عمومیه

١ اعزام ایدیله‌جك افندیلرك دولت علیه تبعه‌سندن اولمسی مشروطدر

٢ علوم زراعیه وبیطریه‌نك اکمال تحصیلی ایچون کوندریله‌جکلرك سنی اوتوز یاشندن واورمانجیلق تحصیل ایده‌جکلرك سنی یکرمی آلتی یاشندن افزون اولمیه‌جقدر.

٣ علوم زراعیه و بیطریه تحصیلی ایچون اعزام ایدیله‌جك طلبه حلقه‌لی زراعت وملکیه بیطر مکاتب عالیه‌سندن واورمانجیلق تحصیلی ایچون کوندریله‌جکلر حقه‌لی زراعت مکتبیله اوروپا مکاتب عالیهٔ زراعیه‌سندن مأذون اولوب الك زیاده لیاقتی بولنانلردن تفریق وانتخاب ایدیله‌جکلردر.

٤ بو افندیلرك لسان عثمانی‌یی حقیله بیلملری وترکجه کتابت ایتملری مشروط اولوب بوندن بشقه فرانسزجه آلمانجه و انکلیزجه‌دن برینه واقف اولملری مقتضیدر.

٥ علل وامراضدن سالم وقوی البنیه اولدقلری معاینهٔ طبیه ایله ثابت اولمش بولنه‌جقدر

٦ سعی وغیرت وحسن اخلاق وحرکتی نشأت ایتدیکی مکتب اداره‌سی طرفندن تصدیق اولنه‌جق وبو تصدیق زراعت نظارتنك اجرا ایده‌جکی تحقیقات ایله تأیید ایده‌جکدر.

٧ اکمال تحصیل ایله عودتی متعاقب زراعت نظارتنك هرنره‌ده اولورسه اولسون تحصیل ایده‌جکلری شعبانه عائد اوله‌رق لااقل بیك ایکی یوز غروش معاشله تعیین وارائه ایده‌جکی خدمات تدریسیه واداره‌یی قبول ایدوب بش سنه ایفای خدمته مجبور اوله‌جقدر. مأمورین زراعیه وبیطریه‌دن بولنانلرك مدت تحصیللری خدمت یرینه قائم اوله‌رق اصولی وجهله حق ترقی‌یه نائل اوله‌جقلردر.

٨ ایفای خدمتدن امتناع ایتدیکی ویا اسباب مشروعه‌یه مستند اولمیه‌رق ترك تحصیل ایلدیکی تقدیرده تحصیلده بولندیغی مدتجه کندیسنه ویریلن مخصصات ایله عزیمت وعودت خرجراهلرینی تضمین ایده‌جکنه دائر ویره‌جکی تعهد سندی معتبر برکفیل طرفندن تصدیق اولنه‌جقدر.

٩ کوندریله‌جك طلبه‌نك داخل اوله‌جقلری مکاتب ومؤسساته دوام وتحصیله سعی واقدام ایدوب ایتمدکلری مأمورین مخصوصه وصور سائره ایله تحت تفتیش ومراقبه‌ده بولندیریله‌جغندن بالاده بیان اولنان تعهد تحصیله عدم اهتماملرندن وامتحانلرده موفق اوله‌مامالرندن ویا سوء حاللرندن طولایی قطع ایدیله‌جك تخصیصاتك وویریله‌جك اولان خرجراهك تضمیننه‌ده شامل اولور

١٠ بالاده بیان اولنان شرائط عمومیه دائره‌سنده تحصیله طالب اولنلرك اغستوس نهایته‌قدر بالمراجعه اسملرینی قید ایتدیرملری لزومی اعلان اولنور.

—*—

یاش اوزومدن شراب اعمالی موسمی تقرب ایتمش اولدیغندن اولبابده‌کی اصول متخذه موجبنجه کرك شراب اعمال ایتمك وکرك قیه ایله صاتمق اوزره اوزوم مبایعاتنده بولنه‌جق اولانلرك اول امرده غلطه مسکرات مرکز مدیریتیله امین اوکی، میوه کمرکی، بلاط، صاری یار، بیوکدره، طرابیه، یکی کوی، ارناود کوی، ببك، بکقوز، اسکدار، قوزغنجق، قوم قپو، قاضی کوی، حیدرپاشا موقعلرنده بولندیریله‌جق دیون عمومیه مأمورلرینه معلومات اعطا ایتملری لازم کلدیکی اعلان اولنور. ٧

—*—

ایکنجی اردو مرکز ومواقعنك شهرایلولدن اعتباراً قونطوراتویه ربط ایدلمك اوزره محلنجه موقع مناقصه‌یه وضع اولنان ارزاقدن مرکز اردونك نان عزیز کوشت ارز شعیر صمان کیاه وعلف وخطب آیرو آیرو شهرحالك یکرمنجی پنجشنبه کونی طوزصوغان نخود پتاتس فصولیه زیت دوکلمش حنطه قوری اوزوم شکرصابون غاز کمور آیری آیری اسکدار وتیمور کوی موقعلرینك یکرمی ایکنجی جمعه ایرتسی کونی وجسر مصطفی پاشانك هربر قلمی آیری آیری وجسر ارکنه ودیمتوقه‌و اورته‌کوی موقعلرینك طوپدن یکرمی اوچنجی پازار کونی وقرجه علی موقعنك هربرقلمی آیری آیری وکوماجنه اسکیجه آخی‌چلبی موقعلرینك طوپدن یکرمی دردنجی پازار ایرتسی کونی وقرق کلیسا موقعنك هربر قلمی آیری آیری واولغاری وطرنوه‌جق کوکنپه صماقوف قوجغز ویزه مواقعنك طوپدن یکرمی بشنجی صالی کونی وصوفیلو لوله‌برغوس تکفور طاغی مواقعنك هرقلمی آیری آیری وودده اغاچ چورلی کلیبولی فره‌جك مواقعنك طوپدن یکرمی آلتنجی چهارشنبه کونی اقشامی ساعت طقوزده احالهٔ قطعیه‌سی اجرا قلنه‌جغندن طالب اولانلرك شرائطنی اکلامق اوزره حربیه نظارتی لوازمات عمومیهٔ عسکریه دائره‌سنه مراجعت ایتملری.

*
* *

برنجی اردو لوازم دائره‌سنجه مناقصه‌یه چیقاریلان اون ایکی بیك مترو مندرلك قناویچه‌نك متروسی یتمش واوتوز بیك کیلو مندرلك کیاهك کیلوسی اون آلتی پاره و طقوز بیك عدد مسوده‌لك کاغدك مجموعی اوچ یوز اللی غروش و طرابلس غرب فرقه‌سی ایچون اللی بیك قیه فصولیه‌نك کیلوسی سکسان و یکرمی بش بیك کیلو نخودك کیلوسی یتمش بش پاره‌ده طالبلری عهده‌سنده اولوب تنزیلات اجراسنه طالب اولانلرك یوزده اون نسبتنده پی آقچه‌لریله

مذکور لوازم دائره‌سی مبایعات قومیسیوننه مراجعت ایلملری ومندرلك قناویچه ایله کیاه ومسوده‌لك کاغدك شهر حالك یکرمنجی پنجشنبه کونی موقت وشهر مذکورك یکرمی ایکنجی جمعه ایرتسی کونی قطعی احاله‌سی اجرا ایدیله‌جکی اعلان اولنور .

*
* *

سبزه اداره‌سیچون بر سنه‌لك مقتضی اوچیوز بیك قیه خوشابلق رزاقی اوزمی موقع مناقصه‌یه وضع اولندیغندن اعطاسنه طالب اولانلرك حربیه نظارتی لوازمات عمومیهٔ عسکریه دائره‌سنه مراجعت ایلملری .

*
* *

نظامیه ارزاق انباریچون سنهٔ حالیه ایلولی ابتداسندن اعتباراً اوچیوز یکرمی آلتی سنه‌سی مایس نهایتنه قدر ایکیوز بیك قیهٔ جدیددن ایکیوز اللی بیك قیه‌یه قدر لزومی اولان مرجمك موقع مناقصه‌یه قونلدیغندن اعطایه طالب اولانلرك حربیه نظارتی لوازمات عمومیهٔ عسکریه دائره‌سنه مراجعت ایلملری .

*
* *

حلولی تقرب ایدن شهر رمضان شریفده نظامیه نان عزیز معیناتی اوزرینه وضع اولنمق اوزره لزومی اولان ایکی بیك قیه صوصام ایله ایکی یوز قیه چوروك اوتی مناقصه‌یه وضع اولنمش و صوصامك بهر قیهٔ جدیدی درت غروش ایکی پاره و چورك اوتنك دخی درت غروشده طالبی عهده‌سنده بولنمش اولدیغندن بونلری تنزیل فیأتله اعطایه طالب اولانلرك حربیه نظارتی لوازمات عمومیهٔ عسکریه دائره‌سنه کلملری اعلان اولنور .

—*—

دیوان یولنده فیروز آغا محله‌سنده قیولی زقاقده الاقاوق ابراهیم افندیدن محلول التی نومرولو واون بش اوطه‌یی حاوی بر باب خانه کرایه ویریله‌جکندن طالب اولانلرك ماه حال رومینك اوتوزنجی کوننه قدر شهزاده باشنده کائن برنجی دائرهٔ وقفیه اداره‌سنه مراجعت ایلملری اعلان اولنور .

—*—

نظامیه البسه انباریچون لزومی اولوب نمونه ومشروط مقرره‌سنه توفیقاً کرك طوپدن وکرك قسم قسم مبایعه اولنه‌جق یوز بیکدن یوزیکرمی بیك طوپه قدر استارلق آمریقان بزینك ایلول رومینك اون برنجی کونی قرار قطعیسی مقرر اولدیغی جهتله اعطاسنه طالب اولانلرك یوزده اون نسبتنده تأمینات اقچه‌لرینی ویاخود اولمقدار مبلغی حاوی معتبر بانقه چکلری ویاخود معتبر بانقه کفالتلرینی ابراز ایتمك اوزره ویرجکلری فیأت قطعیلرینی وتأميناتلرینی یعنی بانقه چك وکفالتنامه‌لرینی دخی قپالی مکتوبلرك درونته وضع ایله اوزرینی اوچ یردن قرمزی موم ایله مهرلیه‌رك حربیه نظارتی لوازمات عمومیهٔ عسکریه دائره‌سنه ابراز ایتملری .

—*—

نظامیه البسه انبار ایچون لزومی اولوب مبایعه اولنمق اوزره موقع مناقصه‌یه قونلدیغی اولجه‌دخی اعلان اولنان معلوم المقدار خاکی رنکده مقره دوکمه وشرید وتوبچه وسائره ایلول رومینك بشنجی کونی قرار قطعیسی مقرر اولدیغندن تأمینات اقچه‌لرینی ویاخود اولمقدار مبلغی حاوی معتبر بانقه چکلرینی ویاخود معتبر کفالتلرینی ابراز ایتمك اوزره اعطایه طالب اولانلرك فیأت قطعیلرینی وتأميناتلرینی قپالی مکتوبلرك درونته وضع ایله اوزرینی اوچ یردن قرمزی موم ایله مهرلیه‌رك حربیه نظارتی لوازمات عمومیهٔ عسکریه دائره‌سنه ابراز ایتملری .

—ه—

اوقاف نظارتی حقوق مشاورلکی معیتنده بیك بشر یوز غروش معاشله بش دعوی وکیلی استخدامنه لزوم کوریله‌رك طالبلری اره‌سنده شرائط مطلوبه‌یی حائز اولانلرك بالترجیح قبولی تقرر ایلدیکندن مکتب حقوق مأذونلرندن طالب اولانلرك مکتب شهادتنامه‌لریله شمدی‌یه قدر مستخدم اولدقلری محللرجه حسن حاللرینی مصدق اوراقی حاملاً نهایت اغستوسك اوتوز برنجی کوننه قدر مذکور مدیریته مراجعت ایلملری لزومی اعلان اولنور .

—ه—

اوقاف نظارتجه اخیراً تشکیل اولنان اورمان واراضیٔ وقفیه مدیریتی معیتنده بیکر غروش معاشله درت فن مأموری استخدامنه لزوم کوریله‌رك طالبلر آره‌سنده شرائط مطلوبه‌یی حائز اولانلرك بالترجیح قبولی تقرر ایلدیکندن حلقه‌لی زراعت مکتبی مأذونلرندن طالب اولانلرك مکتب شهادتنامه‌لریله شمدی‌یه قدر مستخدم اولدقلری محللرجه حسن حاللرینی مصدق اوراقی حاملاً نهایت اغستوسك اوتوز برنجی کوننه قدر مذکور مدیریته مراجعت ایلملری لزومی اعلان اولنور .

—*—

اوقاف نظارتجه اخیراً تشکیل اولنان انشاآت وتعمیرات مدیریتی معیتنده بیکر غروش معاشله درت معمار استخدامنه لزوم کوریله‌رك طالبلر آره‌سنده شرائط مطلوبه‌یی حائز اولانلرك بالترجیح قبولی تقرر ایلدیکندن طالب اولانلرك شرائطی اکلامق اوزره مکتب شهادتنامه‌لریله شمدی‌یه قدر مستخدم اولدقلری محللرجه حسن حاللرینی مصدق اوراقی حاملاً نهایت اغستوسك اوتوز برنجی کوننه قدر مذکور مدیریته مراجعت ایلملری لزومی اعلان اولنور .

—*—

فاتحده دولکر زاده خواجه شمس الدین محله‌سنده ارسلانخانه زوقاغنده واقع بر نومرو ایله مرقم برباب بربر دکانی درونده موجوده خزینهٔ حرمین محترمین اوقافی مستغلاتندن باتمسك نظام بین الاصناف کدك تعبیر اولنور یومی ایکی اقچه اجاره‌لو آلات لازمهٔ معلومه‌نك یوز یکرمی سهم اعتباریله اوتوز سهم حصهٔ شایعه‌سنه متصرف اولان بربر فیلیب ولد کیریلوس باحجت شرعیه اوقاف همایون قساملغندن استدانه ایلدیکی مع نما التی بیك بش یوز غروش دینك عدم تسویه‌سندن طولایی ایتام نظامنامه‌سنك اللی برنجی ماده‌سنه توفیقاً رهن ایدیلان کدك مذکور بوندن اقدم لدی المزایده لیرای عثمانی یوز غروش حسابیله ایکی بیك غروشده طالبی عهده‌سنده تقرر ایتمکله زیاده ایله طالب اولانلرك نهایت اونبر کونه قدر اوقاف همایون قساملغی دائره‌سنه مراجعت ایلملری اعلان اولنور .

تقویم وقایع مطبعه‌سنده ترتیب وصباح مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر